

ญี่ปุ่นพัฒนาวัสดุสิ่งทอใช้เป็นกลยุทธ์แข่งขันสำหรับเสื้อผ้าสำเร็จรูป

สศท. ณ เมืองฮิโรชิม่า

เป็นที่ทราบกันดีว่า ตลาดญี่ปุ่นเป็นตลาดซึ่งให้ความสำคัญยิ่งกับคุณภาพ ในกลุ่มสินค้าประเภทเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายก็เช่นเดียวกัน สินค้าที่จะจำหน่ายได้นั้น นอกจากจะต้องมีสไตล์ซึ่งถูกรสนิยมของผู้บริโภคชาวญี่ปุ่นแล้ว คุณภาพการผลิตจะต้องได้มาตรฐาน การตัดเย็บจะต้องประณีต เช่น ฝีมือน้องสวมใส่ ฯลฯ ที่ผ่านมาผู้บริโภคให้ความสำคัญกับสไตล์และคุณภาพของการตัดเย็บเป็นสำคัญ ตามด้วยการดูวัสดุที่ใช้ โดยแต่เดิมมาผู้บริโภคญี่ปุ่นมีความคิดว่าวัสดุธรรมชาติ เช่น ฝ้าย ลินิน ฯลฯ ดีกว่าวัสดุที่ทำจากเส้นใยสังเคราะห์ เช่น โพลีเอสเตอร์ ฯลฯ ซึ่งหากผู้บริโภคสามารถรู้ราคาได้ ก็จะเลือกเสื้อผ้าทำจากวัสดุธรรมชาติที่มีราคาสูงกว่า แต่ขณะนี้ความคิดดังกล่าวเริ่มมีแนวโน้มเปลี่ยนไป บริษัทผู้ผลิตสิ่งทอของญี่ปุ่นต่างมุ่งพัฒนาสิ่งทอที่ทำจากวัสดุเส้นใยสังเคราะห์ที่มีคุณสมบัติพิเศษ เสริมในส่วนที่วัสดุธรรมชาติไม่มี ทำให้กลายเป็นวัสดุสังเคราะห์ที่ดีล้ำยิ่งกว่าวัสดุธรรมชาติ

บริษัทผู้ผลิตสิ่งทอ Komatsuseiren¹ ได้มีการพัฒนาผ้าเส้นใยสังเคราะห์ที่มีคุณสมบัติสูงกว่าผ้าใยธรรมชาติ ล่าสุดมีสินค้าหนึ่งซึ่งบริษัทฯ ได้พัฒนาและออกจำหน่ายเมื่อเดือนมีนาคม ปีนี้ คือ Karl-Karl KS² ซึ่งเป็นผ้าใยสังเคราะห์ที่มีลักษณะภายนอก เช่น ผิวสัมผัส เหมือนกับผ้าวูล (Wool) แต่มีคุณสมบัติสูงกว่ามาก กล่าวคือ เมื่อเทียบน้ำหนักผ้าที่เท่ากันจะมีความหนากว่าผ้าวูลร้อยละ 20 จึงทำให้ดูหนาฟู หรือหากใช้ผ้าขนาดเท่ากันก็จะเบาว่าถึงร้อยละ 30 เนื่องจากมีน้ำหนักต่อพื้นที่ (Weight per unit area) ต่ำกว่า อีกทั้งยังสามารถเก็บรักษาอุณหภูมิได้ดีกว่าผ้าวูลถึงร้อยละ 60 ณ เวลาที่ปราศจากลม และดีกว่าร้อยละ 20 ณ ความเร็วลม 1 เมตร/วินาที

หลักสำคัญของกรรมวิธีการผลิต Karl-Karl KS คือการขยายโครงสร้างของเส้นใยทำให้เกิดการพองตัว โดยไม่เพิ่มความร้อนหรือแรงดึงมากแต่ใช้การบำบัดทางเคมีแทนเพื่อให้เส้นใยไม่พันกัน ซึ่งทำให้เกิดช่องว่างระหว่างเส้นใย ช่วยให้มีอากาศแทรกตัวเข้าไปซึ่งทำให้คงความอบอุ่นไว้ได้เหมือนผ้าวูล ในขณะที่มีน้ำหนักต่อพื้นที่ที่เบากว่า บริษัทฯ ยังได้เอาไปผสมกับวัสดุต่างประเภท เช่น SAITOS ที่มีคุณสมบัติกันน้ำและระบายความชื้นซึ่งพัฒนาโดยบริษัทฯ เช่นกัน ทำให้ได้เป็นสิ่งทอสังเคราะห์ที่เหมือนผ้าวูลแต่กันน้ำได้

¹ บริษัท Komatsuseiren Co., Ltd. <https://www.komatsuseiren.co.jp/>

² Karl-Karl KS เป็นผ้าที่ใช้ด้ายทำจากเส้นใยสังเคราะห์ Karl-Karl ซึ่งพัฒนาโดยบริษัท IST Inc. ของญี่ปุ่น ดูรายละเอียดได้ที่ https://www.istcorp.jp/en/industrial_material/karlkarl/

ผ้า Karl-Karl KS นี้ที่จริงแล้วได้พัฒนาสำเร็จเมื่อปี 2015 แต่ในช่วงนั้นผู้บริโภคมองว่าแม้ว่าจะเบา แต่ยังเป็นเหมือนผ้าอูฐเทียม จึงแทบจะจำหน่ายไม่ได้เลย ในระยะ 3 ปีมียอดจำหน่ายรวมเพียง 30 ล้านเยน ทั้งที่ต้นทุนได้ 1 พันล้านเยน จากนั้นบริษัทจึงได้พัฒนาปรับปรุงผิวสัมผัสของเนื้อผ้าและทำให้รักษาความชุ่มชื้นได้มากขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตทำให้ลดราคาได้ต่ำลงถึงร้อยละ 30 และที่สำคัญคือยังสามารถทำให้ขนของผ้าดูเหมือนเป็นแคชเมียร์วูล ทำให้ไม่ยับง่าย อีกทั้งทำให้ย้อมได้ง่ายขึ้นหรือจะพิมพ์ลายลงบนเนื้อผ้าก็ได้ จึงสามารถนำไปใช้ตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าได้อย่างมากมายหลากหลายรูปแบบ

ตัวอย่างอื่นๆของวัสดุสิ่งทอที่ได้มีการพัฒนาจนดีกว่าวัสดุธรรมชาติ เช่น *PARINE*³ ซึ่งเป็นวัสดุใหม่ที่พัฒนาโดยกลุ่ม Toray Synthetic Textile Cluster⁴ โดยนำวัสดุเส้นใยสังเคราะห์ที่ได้ผลิตจำหน่ายเมื่อปี 2012 ซึ่งมีลักษณะเหมือนลินิน มาแทรกลงไปด้วยเส้นด้ายที่มีความยืดหยุ่นทำให้กลายเป็นผ้าที่มีลักษณะแข็งเหมือนผ้าลินินแต่ยืดได้ ซึ่งเหมาะกับการตัดเย็บเป็นกางเกงที่ใส่แล้วเคลื่อนไหวง่าย สะดวกสบาย นอกจากนี้ ยังมีบริษัทอื่นๆ อีก เช่น IAAZAJ HOLDINGS INC.⁵ ได้พัฒนาผ้าเส้นใยสังเคราะห์ที่ดูเหมือนผ้าฝ้ายแต่มีคุณสมบัติที่ผ้าฝ้ายไม่มีคือแห้งได้เร็ว และเพิ่มคุณสมบัติพิเศษด้านทานแบคทีเรียและดับกลิ่นเข้าไป โดยมีแผนจะออกจำหน่ายในปลายปีนี้

บริษัท Nicca Chemical⁶ ก็เป็นอีกบริษัทหนึ่ง ที่ใช้การพัฒนาวัสดุสิ่งทอใหม่ๆ มาใช้เป็นกลยุทธ์ในการแข่งขัน โดยได้คิดค้นสิ่งทอใช้ชื่อว่า *NEOSEED* ที่มีคุณสมบัติกันน้ำโดยไม่ต้องผ่านการบำบัดทางเคมี ซึ่งที่ผ่านมามักใช้สาร Fluorine แนวคิดการพัฒนา NEOSEED เกิดจากการศึกษาโครงสร้างของผิวใบบัวที่มีลักษณะขรุขระไม่เรียบ ทำให้เกิดชั้นของอากาศซึ่งช่วยให้น้ำไม่เกาะที่ผิว จึงเป็นวัสดุสิ่งทอที่มีคุณสมบัติกันน้ำได้โดยไม่ต้องใช้สาร Fluorine หรือ Fluorine-free บริษัทฯ ยังขอให้ผู้ผลิตเสื้อกีฬาที่ใช้วัสดุสิ่งทอของตนนี้ติดป้ายระบุแบรนด์ NEOSEED เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ซื้อเสื้อกีฬาว่าเป็นสินค้าที่ใช้วัสดุคุณภาพพิเศษที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อันเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการตัดสินใจของผู้บริโภคในยุคปัจจุบัน

ป้ายแสดงแบรนด์ของวัสดุที่ใช้ สำหรับติดบนตัวสินค้า

มีข่าวว่าบริษัท Komatsuseiren ก็ดำเนินการแนวทางเดียวกันนี้โดยอยู่ระหว่างเจรจาให้บริษัทผลิตเสื้อกีฬาที่ใช้ผ้า Karl-Karl KS ติดป้ายแสดงแบรนด์ของผ้าบนเสื้อกีฬาด้วย รวมทั้งยังจัดให้มีการอบรมให้ความรู้พนักงานจำหน่ายเสื้อกีฬาให้เข้าใจและสามารถอธิบายคุณสมบัติพิเศษของผ้าดังกล่าวให้ลูกค้าได้

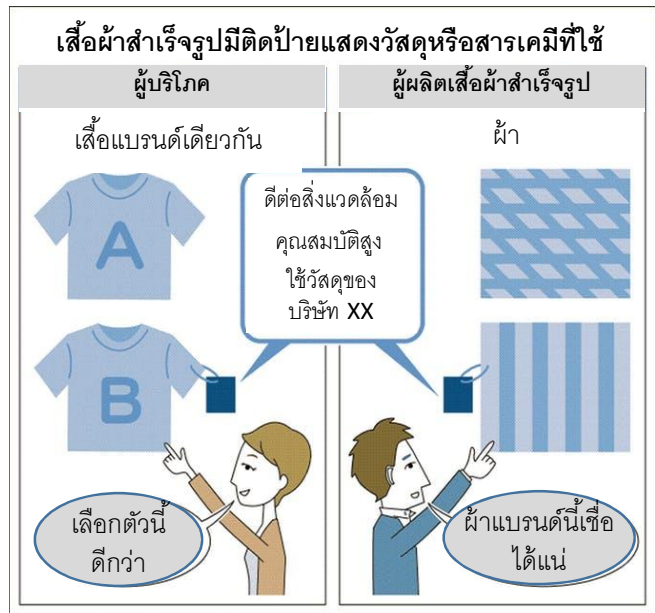
³ เกี่ยวกับวัสดุสิ่งทอ Parine http://www.gosen-cluster.com/products/pro_017.html

⁴ เป็นคลัสเตอร์ที่เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างบริษัท Toray กับบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของญี่ปุ่น เว็บไซต์ของคลัสเตอร์ (เป็นภาษาญี่ปุ่น) <http://www.gosen-cluster.com/index.html>

⁵ เป็น SMEs ผู้ผลิตสิ่งทอที่ตั้งอยู่ที่จังหวัดโทยามะ ในญี่ปุ่น <http://www.ichiamiaz.co.jp/en/holdings.html>

⁶ บริษัท Nicca Chemical Co.,Ltd <http://www.nicca.co.jp/english/index.html>

ในอดีตผู้บริโภคญี่ปุ่นจะดูคุณภาพของผ้าโดยมิได้ให้ความสนใจมากนักกว่าวัสดุที่ใช้เป็นของบริษัทใด แต่ในปัจจุบันมีกระแสของผู้บริโภคญี่ปุ่นซึ่งนอกจากเลือกแบรนด์สินค้าแล้ว ยังดูว่าเป็นสินค้าที่มีคุณสมบัติพิเศษ เช่นใด เป็นสินค้าที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมหรือไม่อย่างไร รวมไปถึงดูว่าวัสดุเป็นของบริษัทใด ดังนั้น ภายใต้กระแสดังกล่าว ฝ่ายผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปก็ต้องเลือกวัสดุที่ตรงกับความต้องการและความสนใจเหล่านั้นของผู้บริโภค และได้เริ่มมีการติดป้ายแสดงคุณสมบัติของวัสดุที่ใช้และชื่อบริษัทผู้ผลิตวัสดุด้วย

บทสรุปและข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิตผู้ส่งออกไทย

1. ผู้ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปในญี่ปุ่นได้มุ่งเน้นมากขึ้นในการใช้วัสดุสิ่งทอที่มีคุณสมบัติสูงเป็นกลยุทธ์ในการแข่งขัน เพื่อแย่งชิงส่วนแบ่งตลาดในญี่ปุ่นซึ่งปัจจุบันคาดหวังการขยายตัวไม่ได้นัก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรอันเป็นผลจากการกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุพร้อมทั้งจำนวนเด็กที่เกิดน้อยลง
2. ผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปของไทยควรศึกษาติดตามการพัฒนำวัสดุสิ่งทอใหม่ๆไม่ว่าจะเป็นของญี่ปุ่นหรือประเทศอื่นๆ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ ซึ่งแม้ว่าอาจทำให้ต้นทุนต้องสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกันจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและอาจช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของตัวสินค้าได้
3. นอกจากนั้นผู้ผลิตวัสดุสิ่งทอรวมทั้งภาครัฐของไทยควรให้ความสำคัญกับการวิจัยพัฒนา(R&D) คิดค้นหรือพัฒนำวัสดุสิ่งทอใหม่ๆ โดยเฉพาะการใช้วัสดุท้องถิ่นของไทยเช่น ผ้าไหมไทย ผ้าฝ้ายพื้นเมือง ผ้าใยพืชท้องถิ่น ฯลฯ นำไปพัฒนาต่อยอดให้มีคุณสมบัติสูงขึ้น ซึ่งจะเป็น cutting edge ให้กับอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทยในอนาคตได้

สิงหาคม 2561

ที่มาข้อมูล

1. บทความจากหนังสือพิมพ์ Nikkei วันที่ 25 มิถุนายน และ 5 กรกฎาคม 2018
2. ข้อมูลจากเว็บไซต์บริษัท Komatsuseiren บริษัท Nicca Chemical และ Toray Synthetic Textile Cluster